

Zagrebska kmetijska družba poslala, kteriga pa zvedeni predivci niso kaj poterdili. Čez českiga kolovrata ga ni, in Unglertovi česki kolovrati so nar veči hvale vredni; le škoda de niso bolj po ceni.

Sklep tega, kar je Dr. Bleiweis od opravi od borstva bral, je bilo povabilo Njih cesarske Svitlosti, avstrijskiga Nadvojvoda Ioana, de bi veliko udov krajske kmetijske družbe prihodnjo jesen k velikim zboru nemških kmetovavcov prišlo, in de bi se tudi posebne kmetijske skušnje krajskih kmetovavcov tamkej razglasile.

(Dalje sledi.)

Vraža — huda reč.

Bliz Ljubljane prebiva néka žena, ki zna s peskam svétih Ušarij oči ozdravljati.

Poprejšnji téden je tukaj eni ženi smét v oči peršla; berž pride svetvavka s péskam svétih Ušarij, in ko ga v osmeteno okó déne, ji je ta (kdo bi bil to mislil?!) še veliko hujsi storil, kakor poprej smét. Verh skleče bolečine, ktera ji noč in dan ni dala počitka, ji je še to velike težave delalo, de ga po perzadevanji in terpljenji eniga tedna ni mogla iz očesa spraviti. Ko ji hude bolečine že ni bilo več prestati, gre k lekarju pomoči iskat; v bolnišnici so jo trije deržali, kadar ji je lekár z jekléno jévico po očesu brodil, pa vse strašne bolečine so bile zastoj: péška ji ni mogel iz otekliga in kervaviga očesa spraviti; takó hudo je v njem zasajen. Precej po tem jo pride nadlégovat ozdravljavka, ter ji pravi, de hoče pések nazaj iméti, de bi še ktéri drugi prijatlici z njim postrégla. O, pač bi ti ga rada nazaj dala, pravi réva v svojih bolečinah, ko bi se le dal iz očesa spraviti!

Zdaj ta réva še le vé, kaj storí pések svetih Ušarij, in de njena svetvavka zna le ozdravljati, pa ne ozdraviti. De bi pač ljudjé skorej več pameti iméli!

Drobtince za novo leto 1846.

V 2. listu Novic oznanjene in željno pričakovane „Drobtince“, nabrane po visoko častitljivemu gospodu Slomšekcu so pred nekimi dnevi na svitlo prišle.

Sserčnim veseljem pozdravimo to knjigo — naših Novic ljubo sestrico — ktera bo, kakor te, skerbela za časno in večno osrečenje svojih bravecov. Veliko lepih in koristnih podukov, pa tudi povest in pesmic za kratek čas je tu nabranih, ki so v naslednjih razdelkih zverstene: 1) Stare resnice v novi obleki (v 10 sostavkih); 2) Prigodbe vesele in žalostne (v 10 sostavkih); 3) Razgled za stare in mlade (v 10 sostavkih); 4) Prilike in basni (v 10 sostavkih); 5) Ogledalo za šolo (v 10 sostavkih); 6) Slovenska gerlica, ktera obseže 10 pesmic ljubeznjive matere, 20 pesem za dobro voljo in kratek čas, 10 pa za pobožnost. Nekoliko sostavkov je v starim, veči del pa je v novim pravopisu pisan. Kér je novi pravopis zdej že povsod dobro znan, bi pač práv bilo, ko bi drugo leto vsi sostavki le v edinim novim pravopisu pisani bili, kér — kakor je tudi pri Novicah poprej bilo — mešanca bravece moti. Kteriga ni sram pritožiti se, de si ne more treh čerk v glavo vtisniti, ta nima veliko veselja do branja in gotovo tudi stariga pisanja le malo bere.

Serčnimu priporočanju teh bukev vsim duhovnim gospodam, učiteljem in učencam, staršem in otrokam perstavimo še milo povabljenje gosp. Slomškega na vse slovenske pisatelje, ktero je „Drobtincam“ perdjano in se takóle glasi:

„Prijatli in pomočniki naj bojo lepo prošeni, kolikor

jim je drago in mogoče, dobrih drobtine — in naj bi lepi kosčiki bili, še bolje — za našo slovensko krušenco nabrati in v Celje gospodu vodju nemških šol poslati, saj do binkoš, za prihodnje leto. Za vsako drobtinco bomo „Bog plati“ rekli, ako nam plačati ne bo mogoče.“

Dr. Bleiweis.

Dopis iz Celja.

Kjer so pred enim letam še zeleni travniki in eve-teči verti bili, zdej kolodvor (Bahnhof) stoji, veličansko kot kakiga kneza poslopje, gré železnica (železna cesta), in hrumejo železni sloni, hlapóni (Lokomotiven) imenovani.

Že več dni poskušajo te železne konje, kakor jih kmetje okoli Celja imenujejo. Perpravljeni so že trije hlaponi, kateri imajo imena: Ocean, Grossglockner in Idria. 27. dan pretečeniga mesca je vikši ogleda c. k. železnice Dr. Ghega pervo poskušnjo s hlaponom storil in se od Marburga v Celje nazaj v dveh urah in 45 minutah perpeljal. Ko vihar dirjajo hlaponi do Marburga in nazaj; v Gradec nas bodo perhodnji mesec vozili. —

Kaj družiga; imamo že lepo spomlad, ali bolj po pravim govoriti, vroče poletje. Žito visoko, hoste zelene, sadne drevesa in vinske gorice v cvetji rodovitno letino nam obétajo.

J. Š.

Zahvala.

V imenu vsih učencov latinskih šol v Novim mestu se ponižno in serčno zahvalim rodoljubimu dobrotniku, ki nas je prvi dan velkiga travna z Novicami celiga četrtega tečaja brez vsiga plačila razveselil. Ko sim v šoli pervikrat za uk paznim učencam namen in korist Novic pokazal, in jim slovečo pesem: „Blagor Ferdinandu milimu“ prebral, so vsi hrepeneli jih tudi sami brati. Upam, de bodo Novice, kakor povsod, tudi per naših mladenčih latinskih šol, umnih za druge jezike, svoj lepi namen dosegle; njih daritev pa je nepozabljiv spomin hvaležnosti proti dobrotniku v serca vsih učencov in učenika globoko vtisnila. —

P. M. P.

Novomesto 4. dan velkiga travna 1846.

Urno, kaj je noviga?

(Sveti Oče Papež v Rimu) so Velki četrtek po kersanskokatolski šegi dvanajstim možem z lastnimi rokami nogé umivali, od katerih sta bila 2 Čeha iz Litomérske škofije, 1 Francoz, 1 Švajcar, 1 Indijan, 1 Etiopoec, 1 Kitajec (Kinez), 1 Azjatec, 1 Afrikan, 1 Amerikan, 1 Maronitan in 1 Vlah (Wallache).

Znajdba vganjke v poprejšnjim listu je:

25.

Današnjemu listu je perdjana 9. doklada — in pa četerti del bukvic pod nadpisam „Milo-serčnost do žival“.

Žitni kup.	V Ljubljani		V Krajnju	
	9. Velkitravna.		4. Velkitravna.	
	gold.	kr.	gold.	kr.
1 mernik Pšenice domače....	1	55	2	5
1 » » banaške...	2	6	2	12
1 » Turšice.....	1	6	1	18
1 » Soršice.....	—	—	1	33
1 » Rēži.....	1	30	1	38
1 » Ječmena.....	1	10	1	20
1 » Prosa.....	1	10	1	15
1 » Ajde.....	1	2	1	3
1 » Ovsa.....	—	51	—	54

DOKLADA 9,

h 19. listu krajnskih kmetijskih in rokodelskih Novic. 1846.

Kdor želi, kako oznanilo v *Doklado* natisniti in Novicam perdjati, plača za vsako *verstico* z navadnimi srednjimi čerkami 3 kr., če oznanilo le *enkrat* natisniti da; *dvakrat* 4 kr. in *trikrat* pa 5 kr.

(23.)

Samovoljna prodaja vina.

100 estrajskih vedrov stariga dobriga vina od 1841. 1843. in 1844. leta iz imenitnih *Semiških* nogradov je v *Mostah* poleg *Fužin* pod Ljubljano na prodaj v sodih, ki po 10 in 12 vedrov derže in ki so z železnimi obroči okovani. Imenovano vino se pa tudi brez sodov prodaja.

Kdor od tega še kaj več zvediti želi, naj se zato v predmestji sv. Petra Nr. 81 v Ljubljani oglasi.

(25.)

Kolovrati na prodaj.

Navadni *česki kolovrati*, od c. k. kmetijske družbe zavoljo velike koristnosti priporočevani, nar boljši robe se dobijo pri meni z vso pripravo vred po 4 goldinarje, Kdor pa želi *Ceske, Vestfalske, Amberske* in *Monakovske* kolovrate z enim ali dvema vretencama imeti, mu bom tudi z njimi postregel po razni ceni *lesá* in *izdelka* od 3 do 80 goldinarjev. Vestfalski kolovrati so tisti, kakoršne jih imajo v imenitni *Aderbaški* predivnici na Českim.

Pri meni zamore tudi vsak, ki česki kolovrat kupi, brez vsiga plačila poduk českiga predenja dobiti.

Simen Unglert,

umetni strugarški mojster,

v svoji hiši v kapucinarskim predmestji Nr. 41, ali pa v štacuni tikama čevljarskiga (šušarskiga) mosta v Ljubljani.

(21.)

Oznanilo.

Práv na novo napravljena štacuna v gosp. F. Šantelnovi hiši na velkim tergu Nr. 238 priporoči svoje mnogoverstne sukna, platna in napolplatna, pavolnato, šidano in mnogo drugo blagó za možke in ženske na drobno in na debelo po nizki ceni; in sicer: *kadrington, toskin, kazimir, satinklot, kanafas, tamis, orlean*, razne *katone* od 6 do 26 kr., *tibet, perkal, merinos* mnogoverstnih farb, rudeč, plav, čern in rumen *manšester, sukanec* (cvirn), *nogovice, židane trakove, gumbe, pikét*, in veliko zbero židanih, volnatih, platnenih in pavolnatih *robcev* i. t. d.

S tem oznanilam so tedaj povabljeni kramarji in drugi kupci v imenovano štacuno, kjer ne bodo kar kosčika stariga ali preležaniga blagá dobili, ampak le dobro robo.

V Ljubljani 25. Malitravna 1846.

(22.)

Oznanilo

novih bukev po imeni „*Drobtince*“ za novo leto 1846. Na svetlo dal Anton Slomšek. V Gradci 1846. Na prodaj jih ima v Ljubljani Leopold Kremšer, v Marburgi Anton Ferlinc, v Gradci Jožef Mayr, v Celi se dobijo v nemških šolah.

(1)

V tih bukvah se najdejo pridige prav po domače rečene, pripovedi žalostne ino vesele, basni, popis imenitnih žival ino dreves, popisovanje domačih dežel, nauki za šolo ino domačo rejo otrok, čedne pesme za pobožnost ino za kratek čas, pa tudi za dobro voljo. Vsakimu kako drobtinco ponudijo, ino vsim streči želijo, akoravno vsakimu po volji vstreči ne premorejo. Cena je 40 kr. srebra.

(16.)

Nove flovénfke bukve.

(3)

V saloshbi Janesa Giontinita, bukvarja v Ljubljani na vélkim tergu Šht. 237, so naslednje bukve na svetlo prifhle:

Jesuf moje shelje.

Katolfhke molitne bukve s nauki in napeljevanjem k pobóshnimu shivljenju. Poleg nemfhkiga od zhaftitljiviga gospoda Alojsja Schlöra, dohtarja f. pisma. V Ljubljani 1846.

Ref je, de je veliko mnogoterih molitnih bukev natifnjenih in med flovenfkim ljudstvam rasfhirjenih, med kterimi se prav lépe in koriftné najdejo. Gotovo je pa tudi, de je filno malo tazih, v kterih bi se sraven nar lepšhah molitviz sa vfako perloshnost in okóljfhino tudi koriftni poduki in premifhljevanje dobile. Odvezh bi bilo, imenovane bukve fhe dalje hvaliti, is kasala vfak lahko njih zeno prevdari.

Kasalo pohvaljenih molitnih bukev je:

Od molitve — od jutrajne molitve — *jutrajna molitev*; — vera, upanje in ljubésin; — k angeljskimu zhefhenju; — od premifhljevanja, — sgled premifhljevanja zhes smertni gréh, — od duhovniga branja, povsdigovanje ferza po dnevi: *djanje shalosti, obudenje dobriga namena, spominj na Boshjo pravizhnost, djanje vere, upanja in ljubeshni, v terpljenji, kadar ura bije*; — Molitev pri jédi; — od vezherne molitve, *molitev*; — od poflufhanja pridige, *molitev pred pridigo, po pridigi*; — od svete mafhe, *molitve pri f. mafhi s premifhljevanjem Kristusoviga terpljenja*; — od svetiga sakramenta pokóre; *sprafhevanje vesti*, 1. zhes defét sapoved Boshjih, 2. zhes pet zerkvenih sapoved, 3. zhes rasne grehe. — *Molitve per spovedi*: profhnja sa rasfvetljenje, obudenje grévenge, terden fklep in darovanje, *molitev pred spovedjo*, poboshne namifhljevanja pred spovedjo, *molitev po spovedi*; — od odpustka, *molitev sa odpustke*; — od svetiga obhajila, *obhajilne molitve*: pred svetim obhajilam, po svetim obhajilu; — od presfete Trojize, *molitev k presfeti Trojizi*; — od angeljskiga roshenkranza, *molitev pred in po roshenkranzu*; — ponovljenje kerfne oblube; — od presfetiga refhnjiga Telefa, *molitev*; — *molitev k Boshjimu ferzu Jesusovimu*, — Kristusovo terpljenje; f. krishev pot, fklep f. krisheviga póta; — *molitev v spominj Kristusove smertne britkosti o zhetertkih*,

